

Latwēefch u Awises.

Nr. 38.

Zettortdeena 20. September

1856.

A w i s e s - s i n n a s.

Wahzu Awises nu fahk stabstiht par tahm frohneschanas deenahm Maſka wā! Zahdas leetas pasaule wehl ne effohr redsejuse. Ja ſpehtu un muhfu Awises buhtu ruhmes, tad labprahrt iſtstabſtitum to leelu gohdu un miheſtibū ko ſarvam Keiferam parahdiuſchi un taſs jaukas un lepnas leetas kas bij redſamas. No wiſſahm Gubernamentim un tautahm tur weetneeki bijuſchi, ir no Latweeſcheem Widſemme un Kurſemme. No Kurſemmes bijis Latweets no Krohna Bahrbeles un no muſchneeki muſchias Irmelawas. — Muſhu Kungs un Keifers ſchi deenā dauds wiſſeekus uſzehlis augſtakā fahrtā un apſohlijis teem ſaſchauteem leelaku Penſjoni (gadda nau- du) dahninah. Gravu Orlowu uſzehlis par Wirstu — Voronzo wu par Peltmar- ſchallu — tas irr par wiſſas Kreewi ſemmes karra ſpehla leelkungu. Maſkawas Metropo- litam — augſtakam baſnizas-kungam Wilare- tam dahninajis Biſkapa-nuhju ar dihmanteem un leelu ſwaigſni iſgrefnotu. Arri Kurſem- mes Dohmenu-teefas Presidentu v. Offen- bergu pagohdinajis ar augſtu fw. Annes- ſwaigſni — un tā wehl dauds zittus puſchlo- jis ar gohda - ſihmehm un wahrdeem. — Se w a ſ t o p o l ē 22tā Juhlījā piermo reiſi atkal Deewa-kalpoſchanu turrejuſchi tai weenu weeniga baſnizā, kas tur atlikuſees. Deewam pateizibu dewis labs pulzinsch, kas tur atkal uſmettees un fahk eetaſitees. Jaw effohr kahdi 3 tuhſt. matrohſchi un zitti, kas tur nu darbojahs pa tahm muhru druppahm un pa ohstu. Tur laiwinas eimohr kā ſkudras un Admirals Jukarins tē darbojahs un jaw iſ- dewees 7 karra-kuggus, ko Kreevi paſchi juh-

ras dibbinī bij noſlibzinajuschi, atkal wilkt us augſchu. Gabjis labbi un ar leelu preeku tohs nowaddijuschi pa juhru us Nikolajewu (flattees lantfahrtē). — Keifers nu wehlejis lai baggatee ſamett naudu un uſnemmahs taiſtib ſeſſes zellus un ugguns-rattus ko braukt no Maſkawas us Niſnei Nowgorodu — no Maſkawas us Weodofiu Krimmē — no Pehterburgas us Warschawu un arri lihds Pruhſchu rohbeſcheem. Gan arri taiſhſ no Rihgas us Dina- burgu tā - fakka. Tē nu laudim atkal buhs pel- nu papillam.* — No Parife raksta, ka Kei- fers pa wehlejis telegraves drahtes likt ap- pakſch pilſata eelahm, tā ka pa azzumirkli warr ſinnu doht mallu mallas. Arri Galen- deri eedohmajuschees taiſtib ſeſſes zellus Von- dones pilſata kas eet ſemme appakſch pilſata nammeem, jo tiſt dauds to zilweku un rattu tur eet, ka pa eelahm wairf naw ruhmes. Tad irr meiſteri! Ir Parife tiſt dauds to brau- zeju, ka 1 miljons 2 ſimts tuhſt. rub. p. n. eenahk ar to maſhu kas ikgaddus par firgeem un rat- teem jamaſha pilſatam par labbu. — Enlenderi un Sprantschi ar Neäpel es Kehnina wehl ne warr ſa-eet weenā prahta, jo ſchis kaut gan tam maſ ſpehla, teem ne padohdahs.*) Eapat arri Turku Keifers taſhahs us karru prett Montenegrus leekungu (flattees lantfahrtē to maſo ſemmiſi Turku walſti), kas leelobs kahnos mahjodams lihds ſchim ar ween wehl ſtipri pretti turrejahs. Montenegrineem gan eetu ſlikti, kad Eifreikeris ne buhtu ſtarpa, ne gribbedams nowehleht to karru tiſt tuivu blaht pee ſaueem rohbeſcheem. Eadehl Eifreikeris nu darbojahs tohs ſaweenoht. — Aවrika, Al-

* Prankvities un Belgeru laupmanni ſchoho zellus gribboht uſtaſiht par 680 Miljen. rub.

**) Aupat fuhta karra-kuggus us Neapel!

Ugguns-kalns.

schirē tee Kabileschī (Turku tizzibā) dumpi zehlufchi prett Sprantscheem. Suhtijuschi saldatus prett dumpineekeem kalnōs. Salka ka bijuschi kahdi 20 tuhfst. Kabileschū un mas to Sprantschu, bet schee tik gudri sawus jahtneekus un leelus-gabbalus paslehpuschi fahnīs, un tik gudri sahkuschi behgt, ka eenaidneeki teem pakkat freedami krittuschi leelu gabbalu ir jahtneeku naggōs, kas tohs ahtri sakahwuschi. Zitti noschauti, zitti sanemti, zitti faschauti. Tad Sprantschi fadessinajuschi winna zeemus un druwās un nutee padewuschees. — Paschā Seeme l-Amerikas widdū leels nemeers, — tur karrotautas-brahiti weens prett ohtru Arkansas Gubernementi, un darra breesmu darbus. — Arri Widdus-Amerikā irr pohts, jo Generals Walkers tur wehl turrabs ar sawu masu karra-spehku prett tahm masahm brihwalstim. Walkers lizzis noschaut kahdu Gwatemala Generali. Par to schee fadusmojuschees un likkuschi noschaut Seeme Amerikaneru weetneeku. To nu schi leela walsts par labbu gan ne nems un warr buht Walkeram ees paligā, bet Enlenderu karrakuggi arri jaw staigajoht tur par to juhru. — Kin es eu walsti leelais dumpis wehl wairojahs un tur noteek bresmigi darbi, un weens ohtru ehdahs kā plehfigi svehri. Dumpineeki uskrittuschi karra-laiwahm un dauds to no-pohstijuschi. — Schweizeru semmē nu sahē teesahf tohs dumpineekus kas Neischatelli gribbejuschi panemt. Pruheschū Kehnisch Schweizereem grahmatu laidis, rakstidams, lai teem teefajameem par dauds ne darroht. — Teem Schweizereem us to pilli ar sturmi skreijoh, flikki gan buhtu gahjis, ja kahds semneeks pats pirmais uskahpis, ar sawu zirwi ne buhtu pahrskaldijis galwu tam dumpineekam, kas tai paschā brihdi ugguni gribbeja laist pee teem leeleem-gabbaleem, kas pils wahrtōs bijuschi un kas bis norikteti teesham us to zellu, kur tas Schweizeru pulks nahze us pils. Ur sawu zirwi ir leelu-gabbalu wirsneekam gallu darrijis.

—

Lai Awischu-laffitais nemm preeskchā sawu Ašias lantkahrti, lai melle appakschā pa labburohku, stuhri, starp tahm fallahm, un tur farkanu Zelebes-fallu atraddis, redsehs gabbalinu augustaki fallu Magindanaus, pa pussi saltu pa pussi farkanu. Ja nu no Zelebes-fallas augustaka galla pa labbai eetu us Magindanaus appakschaju gallu, arri pa labbai, tad tur starpā gan reds tukschu juhru ween, bet naw tukschā, jo tschetrdehnts feschi masakas fallas tur widdū, — tik ka kahrtēs tahs ne us-schmeja, lai raibums ne paliktu par leels. Schahs masakas fallas mehds pefkaitiht arri Molukku-fallahm un fauz winnas par Sangir-fallahm. Peederr winnas Ollandereem (jeb Ollandeeteem). Nu atgahdajeetees, ka Awischu 33tā numeri jaw laftijuschi ihsam, tahs sinnas no Ollandes gubernatera Molukku-fallā Menado atsuhtitas, eeksch kurrahm wisch isteiz, ka Leel-Sangir-fallā ugguns-kalns bresmigi wehmis un pulks zilwelku un mantu zaurtam pohstā gahjuschi. Issstahstischana jo pilniga irr schi.

Laudis gan preeskch ohtras Merz mehnescħa deenas jaw semmes-tribżeschanas, ne stipras, bija mannijschi un mas par tahm behdajuschi, bet tai minnetā deenā, walkarā, starp pulsten septindōs un astondōs, itt peepeschi tahdu bresmigu skannu dsirdeja, ka wissi sabihdames drebbeja ar itt leelu bailibu. Awu-kalns likee dsirdeht sawu bresmigu balsi, un lihds ar to jaw isgahsehs ar deggoshu lawu, jeb sakaujumu, kas leelahm straumehm no falna augschgalla zauruma pa daschahm weetahm dewahs us appakschu, us leijahm, wissi glušchi ispohstidama kas tik bija zettā, un kur juhru tad eegahsehs, — schi kā werdota tschuhsteja. Awoschi lehze us augschu ar karstu uhdensi un isgahse uhdens neganti pulku, kas to aishrahwe un pohstija, ko ugguns wehl bija pataupijis. — Un juhru, ka ar bresmigu warru dsibta, schai paklausiga, klinieem schlähg-

dama peedausijahs breefmihi tuhldama, un usgahsehs juhemallai, kas drebbeja, — un trakkä ahtrumä augdama dewahs tahlaki falai wirfù itt ka darbotohs to ugguns-straumi uswarreht. Jo pa to paschu laiku kad ug-guns-wemfchanas eefahze, — neganta auka smaggi puhte un pehz kahdu stundu pehrkona spehreenus dsirdeja, un fchee satribzinaja wissu fallu un ka apstulboja laudim aufis, un sib-bini leefmaini ar fawu gaifchumu padarrija bailibu wehl jo leelaku par to tumfibu kas bija wissur apkahrt. Un schinni negantä musihki ko usspehleja kalns kauldams un brafschke-dams libds ar brahsdamu auku un ar juheu un ar pehrkona balsi, — eejauzehs behdu un is-baitu brehfschanas no zilwekeem un no loh-peem, — un kohki, pa tuhktoscheem sprahg-dami, no semmes israuti, salausti un aishnesti.

Kad no kalna rihkla isschahwehs ka melns weesulis ar akmineem un pelneem augsti jo aug-sti, un tad apgaismohts no katstas lawas gai-schuma, nokritte us wissu semmi appakschä ka ugguns spraidums un padarrija tumfibu tik leelu, ka ne rohku preeksch azzim ne warreja redseht; — tik brihscham us azzumirklu laizinu ween sibbins-leefmas gaifchumu deme, un ta nabbageem fautineem bailibu wairoja un tohs pamette bes zerribas. Neganti akmini tappe dsichti zaur gaisu ka pellawas, un wissu, us ko winni nokritte, — druppu druppä fatreeze. Mahjas, druwas, ko ugguns wehl ne bija ispohstijis, — ka noslihke un pasudde appaksch pelnu un akminu lahgahm, un kalnu-uppes, zaur tahm apturretas, uspluhde par esareem un tad kraestus uswarredamas jaunu pohstu isdarrija. — Ta gahje pa kahdahm stundahm. Puffsnakti bija drufzin jo meerigs; ohtrå puffsdeenä trakkoja atkal tikpatt. Bet arri tai starpä pelni nokritte weenadi ween un kritte pa deenu tik beesi ka faule ne spehje tapt zauri ar fawu gaifchumu un ka palikke breefmihi tumsch. Smaggi puhsdama wetra pelnus un akminus aishsinne libds paschu Magindanaus fallu. — Tik ko laudis no sawahm isbailehm

bija atpuhtuschees, kad jaw pehz diwi nedde-fahm 17ta Merza m. deenä, kalns atkal wehme un zaur tam dauds laukus un leelu pulku kohku ispohstija. Nu kalns palizzis jo meerigs, tik ka no teem semmes plihfumeem wehl zettahs duhmi. Lawas-straumes pee nokahru weetahm wehl naw tik dauds atdfissuschas, ka warretu laudis no juhemallas tahku ateet. Irr ta, ka isteikts, — kahdi tschettuhktoschi zilweki tai breefmu-laikä fawu gallu dabbujuschi.

Preeksch simts tschetrdesmits un peezi gad-deem (1711ta gaddä) schis pats ugguns kalns Sangit-fallä, arri leelu pohstu bija isdarrijis.

H. K.—II.

Wifs nowihts.

Safleet fur tabs pukkites

Spohschas valissuschas,

Kas tej Rohschu Waldneiges

Zelku puflojuschas? —

Paw'fars behdsis, prohjam tas:

Pufil', pukkes wihtufchä! —

Safleet, fur tabs rohstes,

Ko tej usluhkojam

Un ar kurrähm zeppures,

Bruhtis appuschlojam? —

Wassara irr behgusi:

Meitin, seidi wihtufchä!

Weddeet man pee uppitemh,

Kas tabs pukkes lehje

Un ar leegahm bursgulehm

Leija prohjam skrehje! —

Gaisi un faule fakarfabs:

Uppites tabs isfikkahs.

Safleet fur ta meitina

Kohscha valikkusi,

Kas, kad pehz to flattija,

Semmodances klusji

Wisbulian nefuhze? —

Meitin, woi nowihte!

Nu — fur dseesmu darritajš,

Kas pee uppes leiju

Kohschu meitu apdseedajš, —

Wisbulianas feiju? —

Meitin, muhsch tam aishbehdsis:

Dseesmudarris nowihtis! — Hgnbr.

Sluddinaschanas.

No Sta ns 9tu Septemberi nakti, Krohna Wirzawas meschafargam Strautneku Dahwani Neilantam no plawas issagti 2 srgi: 1) tumfchi-bruhns, septitā gaddā wezs, vilnigs srgs ar kiplu astu, nefnuls no galwas, shmes: 2 baltas strībves latrā pufē appaßsch fruhum no seglu jobstahim eetaisitas un us asti balti-sfremia spalwa, peerē bleffe, wehrtibā no 50 rubl. — 2) bruhns, mas no auguma, bes ne kahdas shmes, veeri gaddi wezs, wehrtibā no 30 rubl. — Tas kas skaidru finnu par scheem firgeem dohs, dabbuhs 15 sudr. rubl. pateizibas naudas no 2

Strautneku D. Neilanta.

Tamī nakti no sefdeenas us swelhtdeenu (tai 29ta Augustā) Dohbeles Latweeschu mabzitaja muischas Swirbutu fainmeekam triju qaddu wezza behra lehwe nosagta. Peerē tai 3 baltas shmies, un farros, kas kreisā pufē, stahw puse. Kas Dohbeles mabzitaja muischā taisnu finnu pahr scho sahdibū dohs, dabbuhs peenahfamu pateizibas mafsu. 1

Aufabtu-muischias Aispuru fainmeekam, Jaunpils Erspehle, tai nakti no 16. un 17. August f. g. no gau-nibahn nosagli 4 srgi:

- 1) bruhns, ar lauku peeri, balsaneem farreem, kreisa pakkatas fahja libds ar naggū libds wehfitim balsta. 9 gaddus wezs;
- 2) bruhns, kreisa zifla ier strībpa, tajda rehie, kur zit-fahrt srgs spēhdamis aiskehris. 7 gaddus wezs;
- 3) gaifchi behrs, ar kiplu asti, labbajos fahnos fahdu reis waina bijufe, tai weetā stahw spalwa pirksta garrumā un plattumā uspuhtuſees; 6 gaddus wezs;

Labbibas un prezzi tirgus Rihgā un Leepajā tai 15. September 1856 gaddā.

M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.		M a l f a j a p a r :	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Tshetwertu (jeb 1 vuhtu) rudsu	2	50	2	50	1	puddu (jeb 40 mahzineem) finnu		3	40
1/3 " (" 1 ") tweeshu	3	50	3	40	1/2 "	(" 20 ") freestu	3	10	3 20
1/3 " (" 1 ") meeshu	2	10	2	20	1/2 "	(" 20 ") zuhlu-			30
1/3 " (" 1 ") auju	1	10	1	—		galkas	—	—	—
1/3 " (" 1 ") finnu	3	25	—	—	1/2 "	(" 20 ") dseses	—	80	75
1/3 " (" 1 ") tweeshu-					1/2 "	(" 20 ") tabala	1	40	—
miltu	3	25	4	—	1	muzzu limmusehlu	5	20	6
1/3 " (" 1 ") bihdeletu					1	fileu	13	50	13
rudsumiltu	3	25	3	50	1	farkanas fahls	5	25	—
1/3 " (" 1 ") meeshu-					1	baltas rupjas fahls	4	75	4 20
putraimu	2	80	3	—	1	" smallas	4	30	4

Libds 16. September d. Rihgā atnahkuſhi: 1735 fuggi un 764 strībgas, isgahjuſhi 1521 fuggi.

B r i h w d r i f f e b t.

No juhmasas-gubernements augstas valdīšanas pusses: Oberlehrer G. Blaese, Zensor. Jelgawa, tai 17. September 1856.
No. 209.

4) dumſch, abbejas pakkatas fahjas libds wehfitim bal-tas, ar paspizzu asti. 3 gaddus wezs.

Kas par scheem sagteem firgeem warrehs doht taisnu finnu, tas dabbuhs 40 rubbuks fudr. pateizibas mafas no

Aispurru faiju eeka. 1

Pee janna wilka.

Wisseem lauzineekeem un fenimeskohpejeem tē darram finnamu: fa mehs Jelgawā pee Annes wahrtēem, Kattoču eelā eetaiſiju ſchi labbiſas pirkſhanas-lantori un to wahrdū:

Jaunais wilks.

Tē taps pirkta wiffada labbiba, limmu-feh-kas un limni. Tee labbiba - limmu-feh-kli - un limni vahrdeweji, kas par fawu prezzi gribb dabbuht labbu tīrgu, lai pilſata eebrauozht pee Annes wahrtēem nosauz to wahrdū: „Jaunais wilks“ un pee ta peeteizahs; par to teem tohp apſohliſts, la tee tur labbi un ustizzigi taps ap gahdati.

H. Wulfsohn.

Zenobius un Zenobia.

Egeäis pilsahtä, Grekeru semmē, pee juhmallas, dsihwoja 300 gaddu pehz Kristus, ahrste, kas zaur sawu gudribu un sapraschanu bij pasistams turumā un tablumā, ta ka wahjineekti no wissahm mallahm pee ta nahze paliga melkht. Tas pats turklaht bij pateefigs mahzellis sawa Kunga un Pestitaja. Winsch ne gahdaja tik ween par sawu slimmineekti meefigu isahsteschanu, bet darbojahs arridsan, aplohyp winaa dwehseles, un zaur firfnigu mihlestibu tohs peewest pee ta Kunga. Turklaht winna gaifchiba spihdeja lauschu preeskha, ta kaidra svezze paganu tumfibä. Winna tizziba bij stipra un nekustinajama, ta akmina kalns juhra; winna mihlestiba tik schehliga, ta wissi nabbagi un atstahti steidsahs pee winna, sinnadami, ta pee winna arween epreezinashanas un palihdsibas dabhuhs. Un tahda winna svehta dsihwochana padarrija, ta draudse to eezeble par sawu mahzitaju, ko tobrihd par bislapu nosauze.

Kahdä deenä nahze Sizilijas semmes sohgis, Indus wahrda, paganu tizzigs, scha kristiga bislapa mahjä, ar sawu laulatu draugu, kas dillamä wainä bij nowahrgusi. Paganu zilweks mihleja sawu feewu un fazzijs us bislapu: „Es saweem deerweem jar wissadus baggatus uppurus esmu nessis, esmu luhdfs deen un nakti, lai dohd atkal wesselibu mannai feewai; esmu gahjis pee dauds teizameem daktereem — bet wifs ko lihds schim esmu darrijis, bij par welti. Nu es esmu dsiredejjs, ta tu effi leels ahrste, un ta tu labprahd palihdsi augsteem un nabbageem. Tad nu es tewi luhdsu ar assarahm, ne leedsees, — palihdsi mannai nabbagai feewai.“ — Zenobius — tahds bij Egeäis bislapa wahrds —

sveizinaja semmes-sohgi ar kristigu sveizinafchanu, svehtija winaa un winna wahju feewu fazzidams: „Tu jarw dauds selta un fudraha effi istehrejis, sawai feewai wesselibas gahdaht. Es ta no tewis ne prassu; ar sawu naudu nahzi paligä muhsu nabbageem brahleem. Bet es no tewis prassu, ta tu atsakki sawai westigai ella-deewibai, un ta tu tizzi eeksch Jesu to frustä-fistu. Schi stipra pakauschana, ta Jesus irr tas, kas tewim warr un tewim gribb palihdscht, wairak padarrihs ta wissi tawi uppuri. Tad peeluhdseet zellös to svehtu Pestitaju, apleezinajeet winna wahrdu ar sawu balsi, un dohdeet gohdu tam, kas warr ahrsteht wissas wainas!“

Indus un winna feewa darrija ta Egeäis bislaps tohs pamahzija, un schis pahr to feewu luhgdams, beidse ar teem wahrdeem; „Kungs, firds schehligais, muhsu ahrste, atdohdi schai feewai wesselibu!“

Un ta notikke; semmes-sohga feewa palikke ikstundas labbaka, tamehr pehz kahdu laiku no sawa gruhtuma wairs ne ko ne sinnaja. Tas semmes-sohgam bij par preeku, kahdu wehl ne bij redsejjs. Pats tad peenehme to preezas-wahrdu, un likke kristitees ar sawu feewu eeksch ta trihsweeniga Deewa wahrda.

Keisers Dioklezians, Kristus tizzibas breef-migs waijatais un pohtaitais, sawa Rohmas pilfata dsirdejjs ta weens no winna augsteem Sizilijas leeleem lungem, Kristus lauschu tizzibu bij peenehmis, ne mittejabs tamehr bij isklauzijis kusch tas wihrs bijis, kas winna semmes-sohgi no Rohmas deerweem bij nogressis, un pee Kristus peeweddiss.

Orijs Zenobius stahweja preeskha Keisera gohda-krehfla, kas winna ta usrunnaja: „woi tu effi tas wihrs kas manus laudis apmahna, atstahtees no muhsu deerweem? Un tomehr

no tevis irr dsirdams, ka tu essi deewabihjigs zilweks. Nu tad, parahdi sawu deewabihjafchanu arri sawam Keiferam. Tu essi mans appakschneeks; un appakschneekeem peenahkahs paclausigeem, uſtizzigeem buht. Es tevim tad parwehlu: „Turri tohs likkumus ko Es dohmu, atsalki tam Nazareeneram kam tu tizzi, bet ko es eenihstu, un uppure Rohmas augsteem deeweem. Ja ta darris, tad es tevim apfohlu schehlaſtibu, un tevi apfrohtischi ar gohdu un ar labbumu. Bet ja tu ne uppuresi, tad bihstes no sawa Keisera dusmahm! Zeetums, mohzifchanas, un fauna pilna nahve buhs tawa dalka!“

Ar pasemmibu, bet arri ar drohſchumu, kristigs biskaps atbildeja: „Ko tad es wairak warretu wehletees, ka to, lai jo drihs tiktu saweenorts ar sawu Kungu Jesu, kurra mahzibu es ilgus gaddus saweem brahleem esmu pasluddinajis. Tawus labbumus, ak Keifers es tiptat nizzinaju ka tawus deewus. Es ilgojohs ar karstu ilgoſchanu pehz affinsleezinneku nahwes, jo zaur to es dabbatu to nemirstibas-krohni. Tapehz Keisers ne kawees, darri man tiptat swohtigu ka tu jaw daudſtarp manneem brahleem essi darris.

Schi pastahwiba Keiferam gahje zaur firdi ka sohbinsch. Wirsch ne sinnaja ko darricht: woi brihnetees par ſcha Kristus mahzekla drohſchumu, woi dusmotees par winna firdzeeti- bu. Bet dusmas uswarreja; tas apnemahs fohdihit ſcho wihrū, ko tas par zeetfirdigu prettineku turreja, un drihs Zenobius affins pluhde ar straumehm, kad tas no Lissiafa, fo- ga bendes-kalpeem, neschehligi tappe ſchausts.

Kad Zenobius kluffa garra sawas gauschias mohkas tam Pestitajam par uppuri neſſe, tad zaur taufchu pulku ſpeedehs zaur, nepaſihſta- ma ſeewiſchka, kas zihuijahs, kamehr pee tahs mohzifchanas-weetas bij peegahjuſi. — Preefch Lissiafa fohda-krehſla apſtahjuſees ta iſſauzehs: „Ko mans brahls taunu irr darris, ka tu winnu tik neschehligi mohzi? Wirsch juhſu mirruſchus elka-deewus irr nizzinajis — es tohs tāpat nizzinaju. Wiffi laudis lai

klauſa: es eſmu tahds pats kristigs zilweks un eſmu gattawa tāpat atdoht sawas affinis un sawu dīhwibū par to pateſibū: ka Jesus irr Deewis, un irr atpeſtijis to paſauli no tahs elles ſpehka.“

To apſeezinajuſi, ta raudama apkrahrahs sawam brahlaſ, kas ar apſkaidrotu waigu to noſwehtija un no sawahm rohlaſm ne gribbeja palaift.

Sohgis paſehleja, lai tohs abbus iſwed- doht no pilsata ahrā, un lai nokaujoht ar ſohbini.

Ta arri notikke, un ar Deewa teiſchanu un uſwarrefchanas dſeefmahm; ſchahs brahla un mahſas dwehſeles kohpā aigahje uſ deb- beſfigas Zianas kalneem.

F. S—g.

Zahnis, tas Alpustuls.

Kurſch kristihts zilweks ne paſihſt ſcho Jesus mahzelli, ko tas Kungs ihpaſchi mihiſtu turreja, un kas pats no ſchihs muhſu Pestitaja miheleſtibas irr runnajis ka ar engeku mihelehm? Un tomehr zil mas irr, kas ihſti wianu paſihſt! To daudſt irr muhſu laikdſ, kas paſchi ne ſinnadami, kas miheleſtiba ihſti effoht, dohma, ka ſchim Kristus mahzelliſt effoht bijuſi firds mihiſta ka jaunai meitai un prahts ne paſtahwigs un lohlaſs ka nogurruſham wezzifcham. To miheleſtiba tahdi laudis ſpreesch ne warroht buht aſſa dedſiga, ſtipra un zeeti paſtahwedama; tapehz tahdi laudis dohma miheleſtiba turreht sawa firdi, kad sawus behrnuſ aplam luttina, kad sawu ſaimi palaifch, kad sawa tuwaka grehku ne norahj, kad wiſſu peenemm par labbu, lai paſchi gan no preht, ka labbuma tur ne effoht nekaſda, bet tomehr ne gribb paſchi raiſes un gruhtumu lahdu panest, lai tuwakam ihſtais labbums pee meefas un dwehſeles rohnahs. Bet tahds zilweks fw. Zahnis ne bij wiſ, jebſhu eekſch wiſſeem ſaweeem rakſteem no miheleſtibas un no miheleſtibas ween runna un mahza. Pats tas Kungs wianu ſihds ar winna brahli Zehlabu noſauz par pehrkon-a-behrneem (Mark.

3, 17.) jo tee abbi gribbeja, ka ugguns no debbesim kribtoht us to Samariteru pilsatu, kas tam Kungam naaktsmahju leedse. Un tas pats Zehkabs sawâ grahamatâ 2, 10. pawehl: Ja kas nahk pee jums un scho mahzibû (prohti: to skaidru Evangeliumu) ka Jesus Kristus effoht Deewa dehls un tas wainigais pestitais) ne atnesh, to ne nemmeet mahjâs un ne sveizinajet winnu, jo kas winnu sveizina, tam irr dalka pee winna launeem darbeem. No scheem wahrdeem to gan warri atsiht, kahds prahs. Jahnim bija, prohti ka winna mihestiba bij dedsiga us taifnibu un pateesibu.

Jahnis bij Zebedeusa un winnas Salomes dehls, kas sawus abbus dehlus patte usteit-dama preeskch teem gribbeja til leelu gohdu, ka tee ta Kunga walstibâ fehdetu weens par winna labbu, ohts par winna kreisu rohku; (Matt. 20, 21.) Jahn brahlis bij tas Zehkabs, ko nosauz par to wezzako, un kam pirmâ kristigas draudses waijachanâ galwu nozirte. Jahnis tam Kungam dsihwojoht pee winna kruhtim gulleja, tam nomirstoht pee winna krusta stahweja. Tam pascham tas Kungs beidsoht sawu mahti atwheleja kohpt.

Pehz ta Kunga debbes - braukschanas Jahnis Jerusaleme palikke, taggad Marias dehls tappis; lihds ar Pehteri winsch bij Kristus draudsei par vihlari tai geuhtha laikâ, kâd Deewa wehtras us pohtischanu fakrahjabs par Jerusalemi, un Rohmas ehrigli — jo ehrigli bij Reemeru karroga sihme — sawus spahrnus isplattija Jerusalemi un winnas dsihwotajus nomaitaht. Par to laiku, kamehr tee zitti apustuli pehz Kristus pehdejeem wahrdeem isgahje to ewangeliumu fluddinahit wissai raddibai, Jahnis pehz ta pascha Kunga wahrdeem (Jahn. 21, 22.) palikke Jerusaleme pee tahs pirmas Kristus draudses, lihds kamehr tahs Deewa wehtras pat Jerusaleme sahze plohfitees un Kristus draudse to besdeewigu pilsatu atstahje.

Pehz Jahn atrohnam Ewesus-pilsatâ. Tê papreeskchu Pahwils tas Apustulis gruhti bij zihniijees (luhko Apust. darb. 19. nod.) bet zaur

Deewa spehku arri spehzigi us warrejis un sawam debbes - Kehninam ustizzigu pawalst-neeku pulku fakrahjis; par scho draudsei Pahwils sawu mahzekli Timoteu par mahzitaju un gannu bij eezechlis. Tê Ewesus pilsatâ, kur no Eiropas un Asias kohpâ sagahje dauds gudru un augsti mahzitu lauschu, kur andele no wissahm mallahm mantas un baggatibus sawedde, kur tadeht schihs pasaules gudriba un kahriba starp teem tihereem Deewa tweescheem — t. i. starp kristigu draudsei — dauds niknas sahles istaisija, kur leela draudse paschâ pilsatâ un arri tapat us laukeem bij waldama un mahzama — tê Ewesu waijadseja buht tam biskapam jeb draudses preeskchneekam pahr zitteem augsti apdahwinatam un spehzigam vihram. Pahwils, kâd pehdigu reisi no schihs sawas Eweseru draudses un winnas wezzajeem schlihraphs bij fazzijis: Es finnu, ka pehz mannas aiseeschanas plehfigi wilki pee jums eelausifees, kas to gannamu pulku ne faudsehs. Un no jums pascheem vihrizelifees, pahrwehrtitas leetas runnadami, ka tee tohs mahzektus nowehesch fewim pakkat (Apust. darb. 20, 29. 30.). Af, ka pehz taifnibas tas Apustuls bij runnajis! Tê Ewesu bij Juhi andelneeki, kas famaifija sawas tautas beedrus, par kristigeem laudim palikfuschi, ka tee zehlehs prett teem, kas no paganeem pee Jesus bij greefuschees; tê atkal tee pagani un elkadeewa - kâpi pazehle kildu un naidu, gribbedami sawam deeweklim, tai le elai Diana, gohdu un slavu usturreht; tê wehl dauds laudis bij prahtha famissuschees aplam brihnodamees pat teem warreneem darbeem ta burwju meistera Apollonius. Un kâ paschâ pilsatâ tahdas breefmas un behdas kristigai draudsei usgahje, tapat arri bij us semmehm pee tahm draudsehm, kas arri sem Ewesus biskapa stahweja, kâ to mahzamees no tahm 7. grahamatahm, ko Jahnis us schahm draudsehm rakstijis (flatt. Jahn. parahd. gr. nod. 2. un 3.).

Eweseru draudse Jahnis tas Apustulis ilgus laikus dsihwoja, Kristus draudsei gan

pats wairodams un stiprinadams un arri zittus isfuhtidams par mahzitajeem pee teem paganem, par missjonareem. Te wiisch wissu sawu leelu draudsi waldisa ka Deewa isredsehts eerohzis, sawas rohkas turredams tikkab to sifli Sa u kum s ka to sifli Sa h p e (Zak. 11, 7.), par preefchihmi wisseem, kas prahrtigi un ustizzigi nammaturretaji tam Kungam gribb buht.

Pirmajos gaddos, kad Zahnis Ewesu dsihwoja, notikke ta bresmiga Deewa sohdiba par Jerusalemi, ar ko Deewos us pastaras teefas bresnahm sihmeja. Wehz tam Jerusalemes weeta nu Rohmas pilsata wissuwairak kristiga draudse estiprinajahs, tann pilfatä, kas bija par galwas pilsatu tai pasaules waldischanai. Gan pascha Rohmas pilfatä Pahwils un Pehteris tee Apustuli ar sawu nahwi Kristu bij apleezinajuschi un gan warreja dohmaht, ka ihpaschi tur Kristus draudsei us preefchu buhschoht paleekama meera weetina; bet sawadi irr Deewa zetti un Deewa dohmas neka zilwela prahts. Tai reisi Rohmas pilfatä Kristus laudis mas ko rehkinaja; tee leelee un augstee fungi ne likkahs par winneem neko finnaht. Pasaules behr-neem winni likkahs buht nabbaga laudis un gekki kas few bij isdohmajuschees pasaulei un winnas fabribai mugguru greest.

(Turplikam beigums.)

II. Mans Kungs Kristus zeefch eefsch eljes-dahrfa,

Matteüs 26, 36—5.

Mel. Kas Deewu debbesis leek waldis.

1.

Mans Jesu ces us mohkas-weetu,
Rau, rau, ka assins-fweedri pluhst!
Kurp ween arr' fwehtas Dohmas eetu,
Ta firds eefsch grehku-schauimahni luht:

Grot.

Brihwdriftkelt.

No juhmallas-gubernements augstas waldischanas visses: Oberlehrer G. Blaese, Zensur. Zelgava, dat 17. September 1856.
No. 210.

Al wai, ak wai, ka fawichtis,
Eefsch manneem grehkeem nogrimnis!

2.

Wiisch friht us sawu svechti waigu,
Tee grehku lahsti winnu grausch,
Wiisch zeefch te karstu uggnis-baigu,
Tahs elles sohbins firdi lausch;
Driboreis wiisch luhgdoms zellbs friht,
Ka leefma dwehsel' augschup spihd.

3.

"Mans debbes-lehws, ja tas warr notist,
Tad atnenim rubstu bikkri man,
Tomehr es gribbu fewi nolit,
Lehws, appafch Tawu gribbeschan';
Ne mans, bet Taws prahts lai noteek,
Kad behdas man aer' leefmas leef."

4.

Rau, Engelis no debbes peschahj,
Tas bailu firdi drohshina,
Tas dwehfeli ar meeru apslahj,
Ar Deewa spehku stiprina;
Ta pasaule tohy pestita:
Ak, svehta Jesus mihlsba!

5.

Tahs behdas, eefsch ka effi grimmis,
Tahs, Kungs vahr mannahm dohmahm eet,
Bet zaun rahm jauns es esmu dsemmis:
Mans drohshumis Tawa mohku-weet;
Ro Tu tik gruhti pelnijis,
To Tu, man, Jesu, fahkinlojis.

6.

Us tevi ween es gribbu skattib,
Pee Tewis, Kungs, ween peetwchrtees,
Zaur Tew ween warru meeru mattiht,
Eefsch Tewis ween cepreezetees;
Tu, Kungs, eefsch man im es eefsch Tew,
Tew dohmohs, Jesu, wissai few.